

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2016/17. KÖRZETI FORDULÓ 11. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely meghatározásoknak van **-nc** végű megfelelőjük?

(A) *védelmül épített gát* (B) *élénk, eleven* (C) *javasasszony*
(D) *első ízben bevonult katona* (E) *összekuszálódott szálak csomója*
- Melyik **népnév**vel lehet kiegészíteni az alábbi szólások valamelyikét?
annyian vannak, mint az ...ok otthagya, mint Szent Pál az ...okat
...osan távozik részeg, mint az ... számár

(A) *oláh* (B) *olasz* (C) *orosz* (D) *albán* (E) *indián*
- Mely költők, írók keresztnévének magyar megfelelője a *János*?
(A) *Schiller* (B) *Goethe* (C) *Byron* (D) *Keats* (E) *Boccaccio*
- Mely idézetekben van metonímia?
(A) *„Lélek ez ajtón se be, se ki!...”* (B) *„Talpig vasban vagyok...”*
(C) *„Völgyben ül a gyáva kor...”* (D) *„Alusznak a tanyák.”*
(E) *„Ne félj, hajóm, rajtad a Holnap hőse...”*
- Összesen hány jelzöt tartalmaznak az előző feladat idézetei?
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Irodalmunk egyik hírességére vonatkoznak az alábbi kulcskifejezések. Ki ő?
Kufstein, Bányácska, fentebb stílus, Pályám emlékezete
(A) *Batsányi János* (B) *Bessenyei György* (C) *Berzsenyi Dániel*
(D) *Katona József* (E) *Kazinczy Ferenc*
- Jelöljétek meg a műfajokat!
(A) *parabola* (B) *parainesis* (C) *parodosz*
(D) *paradoxon* (E) *pikareszk*
- Az alábbi idézet egy verses irodalmi mű utolsó két sora. Melyik két név hiányzik belőle?
„... ..ral mindjárt kezét csapott: / Levágatta tulkát, s hívatta a papot.”
(A) *Vénusz – Ámor* (B) *Márta – kántor* (C) *Tünde – Csongor*
(D) *Dorottya – Opor* (E) *Mariane – Valér*
- Mely országokban járt Swift regényhőse, Gulliver az utazásai során?
(A) *Faremidó* (B) *Laputa* (C) *Japán*
(D) *Tatárország* (E) *Lilliput*

- Különböző színművek szereplőit adtuk meg anagrammákkal. Kik szerepelnek Katona József művében?
(A) *PÁR UNT EB* (B) *EME JEL FED* (C) *ESTIG DURR*
(D) *FATER FUT* (E) *MERT SOSE LOM*

- Mely verssorokat idéztük valamelyik Csokonai-versből?

- (A) *„Életem képe ez. – Már elestvéledtem...”*
(B) *„A napnak hanyatlik tündöklő hintaja...”*
(C) *„Mint egy Russzó Ermenonvillében...”*
(D) *„Partra szállottam. Levonom vitorlám.”*
(E) *„Hervad már ligetünk, s díszei hullanak...”*

- Mikes Kelemen művéből idézünk. Jelöljétek meg az igaz állításokat!

„Az Isten árvására téve bennünket, és kivévé ma közüllünk a mi édes urunkot és atyánkot három óra után reggel. Ma nagypéntek lévén mind a mennyei, mind a földi atyáinknak halálokat kell siratnunk.”

- (A) *Az idézett mű a XVIII. században keletkezett „Törökországi levelek”.*
(B) *A részlet egyszerre utal II. Rákóczi Ferenc és Jézus halálára.*
(C) *Az idézet összesen négy igét tartalmaz.*
(D) *A magyar kolónia a fejedelem itt leírt halálakor Rodostóban élt.*
(E) *Mikes e leveleit az Erdélyben élő nagynénjének írta.*

- Jelöljétek be a többjelentésű szavakat!

- (A) *toll* (B) *bak* (C) *fül* (D) *egér* (E) *levél*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Pótoljátok a magánhangzókat az alábbi rokon értelmű szópárokban! A helyesen kiegészített párokat írjátok a válaszlapra!

<i>. nk . ny . r . l . m – zs . rn . ks . g</i>	<i>f . rt . t – f . sz . g . t</i>
<i>. ll . tm . ny – j . r . nd . s . g</i>	<i>. v . d . k – l . sz . rm . z . tt</i>
<i>k . r . zsl . – v . j . k . s</i>	<i>k . sz . rny . – l . kt . ny .</i>
<i>m . ssz . . n . r . . s – h . tt . r . t .</i>	<i>b . b . l . d . k – sz . szm . t . l</i>